

Motion till riksdagen 2009/10:N429

av **Per Bolund m.fl. (mp)**

Utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv

1 Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna ser företagande som en möjlighet att förverkliga idéer och bidra till samhällsutvecklingen och fler jobb. Vi anser därför att politiken ska skapa så goda förutsättningar som möjligt för människor som vill starta och driva egna företag. Ökat företagande kan bidra till jobb och skapa de nya varor och tjänster som är en förutsättning för att vi ska klara välfärden och de stora omställningar som krävs för att skapa en hållbar framtid.

En aktiv företagarpolitik måste ha flera olika beståndsdelar. I första hand krävs ett gynnsamt samhällsklimat med sunda statsfinanser, bra infrastruktur och god tillgång på välutbildad arbetskraft. Samhället måste också organiseras på ett sådant sätt att företagsamhet och entreprenörskap uppmuntras istället för att motverkas. För att främja företagandet ytterligare föreslår Miljöpartiet en rad förändringar och åtgärder inom huvudområdena småföretagande, ”tredje sektorn” och ”Green New Deal”.

Miljöpartiets politik går också ut på att ställa om vårt energisystem från beroende av fossila bränslen och farlig kärnkraft till förnybar energi från vind, vågor, sol och skog. En av de viktigaste åtgärderna för att få ett hållbart energisystem är att minska vår energianvändning genom att vi använder energin mycket mer effektivt än idag. För att åstadkomma detta föreslår vi en rad effektiviseringsåtgärder för såväl offentliga lokaler som villor och flerbostadshus.

Med Miljöpartiets politik kan vi producera samma varor och tjänster som idag men med betydligt mindre energianvändning, vilket är bra både för ekonomin och för miljön. För att få en snabb övergång från fossil till förnybar energi är det också viktigt att få igång hushållens vilja att bygga småskaliga anläggningar för vind- och solenergi. På så sätt kan den enskilde bidra till omställningen av energisystemet och samtidigt frigöra sig från riskerna med elavbrott och med snabba förändringar i energipriset. En sådan ökning av småskalig förnybar elproduktion kräver ett bättre stödsystem med fast ersättning för den el som produceras.

Fel! Okänt namn

2 Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	1
3	Förslag till riksdagsbeslut.....	4
4	Utgiftsområde 21 Energi	6
4.1	Satsa på energieffektivisering	6
4.1.1	Ett utvidgat ROT-avdrag för upprustade bostäder och 15 000 jobb.....	7
4.1.2	Modernisera skolans lokaler med en skol-ROT	8
4.1.3	Effektiviseringsprogram för flerbostadshus	8
4.1.4	Informationsstöd för energieffektivisering i bostäder.....	9
4.1.5	Stöd för konvertering från direktverkande elvärme	9
4.1.6	Utvidga PFE-programmet	9
4.1.7	Ökade insatser för riktad offentlig teknikupphandling	10
4.2	Satsa på förnybar energi.....	10
4.2.1	Planeringsstöd för vindkraft	10
4.2.2	Solenergisatsning.....	10
4.2.3	Övergång till fastprissystem för förnybar energi	11
4.2.4	Fler miljövänliga deltagare på elnätet.....	11
4.2.5	Biogassatsning.....	11
4.2.6	Konverteringsstöd för övergång till förnybara bränslen i fjärr- och kraftvärmeverk	12
4.2.7	Riskkapital till energiteknik	12
4.3	Satsa på eget ansvar	13
4.3.1	Ökad styrning av Vattenfall.....	13
4.3.2	Alternativ lagring av kärnavfall.....	13
5	Sammanfattning av anslagsförändringar utg. omr. 21	14
6	Utgiftsområde 24 Näringsliv	14
6.1	Livskraftiga småföretag	14
6.1.1	Nedsatta arbetsgivaravgifter för småföretag.....	15
6.1.2	Nedsatta arbetsgivaravgifter för soloföretagare som anställer	15
6.1.3	Sänkt arbetsgivaravgift för små forskningsintensiva företag	15
6.1.4	Företagsvikariat.....	15
6.1.5	Riktade mikrokrediter för nystart av företag	16
6.1.6	Forska och väx	16
6.1.7	Permanent det nationella entreprenörskapsprogrammet	16
6.1.8	Regionala resurscentrum för kvinnor	17
6.1.9	Permanent Regelrådet.....	17
6.2	Den tredje sektorn.....	18
6.2.1	Ökat stöd till sociala företag.....	18
6.2.2	Kooperativa verksamheter.....	18
6.2.3	Satsning på egenanställning	19
6.3	Green New Deal.....	19

Fel! Okänt namn på

6.3.1	Samhälleliga investeringar	20
6.3.2	Branschprogram för miljöteknik	20
6.3.3	Samordning av miljöteknikinsatser	20
6.3.4	Främja miljödriven näringslivsutveckling.....	21
6.3.5	Program för transportforskning	21
6.4	Investera i besöksnäringen.....	22
6.5	Satsa på regionala kulturcentrum.....	22
6.6	Kvotering till bolagsstyrelser.....	22
7	Sammanfattning av anslagsförändringar för utg. omr. 24	24

Fel! Okänt namn på

3 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om större krav på Vattenfall att fasa ut fossila bränslen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Strålskyddsmyndigheten bör ges i uppdrag att undersöka alternativa metoder för förvaring av kärnbränsle.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Regelrådet permanentas.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en lag om kvotering av bolagsstyrelser som kräver att minst 40 % av vardera könet är representerat bland styrelseledamöterna i bolagsstyrelser.²
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kulturcentrumen finansieras genom satsningen på kultur och näringsliv inom ramen för anslag 1:5 Näringslivsutveckling m.m.
6. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 21 Energi:

		Anslagsförändringar (miljoner kronor)		
Anslag		2010	2011	2012
1:7	Planeringsstöd för vindkraft	10	30	50
1:8	Stöd för konvertering från direktverkande elvärme		100	100
1:9	Stöd för installation av solvärme	-24	0	0
1:11	Energiteknik	-122	-117	
	Informationsstöd för energieffektivisering i bostäder	50	50	50
	Nytt anslag: Solenergisatsning	261	358	500
	Nytt anslag: Energieffektivisering för flerbostadshus			1 000
	Nytt anslag: Riskkapitalsatsning på energiteknik	50	100	100
	Nytt anslag: Riktad offentlig upphandling	50	100	100
	Nytt anslag: Fastprissystem för förnybar el	20	20	20
	Nytt anslag: Sekretariat för biogasutveckling	161	159	100
	Nytt anslag: Konverteringsstöd för fjärr- och kraftvärmeverk		50	100
	Nytt anslag: Utvidgning av PFE-program			20
Summa för utgiftsområdet		456	850	2 140

7. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv:

Fel! Okänt namn på

		Anslagsförändringar (miljoner kronor)		
Anslag		2010	2011	2012
1:2	Verket för innovationssystem	200	300	400
1:4	Tillväxtverket	145	210	235
1:5	Näringslivsutveckling m.m.	95	130	135
1:7	Rödgrönt paket för besöksnäringen	50	50	50
Summa för utgiftsområdet		490	690	820

¹ Yrkande 2 hänvisat till FöU.

² Yrkande 4 hänvisat till CU.

Fel! Okänt namn på

4 Utgiftsområde 21 Energi

Att investera i förnybar energi och effektivisering är bland det bästa ett land kan göra. För det första är det ett villkor för att kunna minska sin klimatpåverkan och för det andra är det inom dessa områden som framtidens jobb och tillväxt finns.

Förnybar energi, effektivisering och andra gröna lösningar är en av de snabbast växande sektorerna idag. År 2008 passerades en milstolpe då det i Europa och USA byggdes mer kapacitet för förnybar energi än för olja, kol, gas och kärnkraft tillsammans. Kapaciteten för förnybar energi uppgår idag till över 725 gigawatt (GW), dubbelt så mycket som den globala kapaciteten för kärnkraft. Och den ökar dramatiskt – bara under 2008 tillkom över 60 GW, motsvarande ett 60-tal kärnreaktorer.

Det senaste decenniet har investeringarna i förnybar energi slagit rekord varje år. 2008 utgjorde, trots finanskrisen, inget undantag även om tillväxten var liten jämfört med tidigare år. Sedan år 2004 har de globala investeringarna mer än fyrfaldigats och uppgår nu till över 1 000 miljarder kronor per år, mer än hela bruttonationalprodukten i till exempel Nya Zeeland, Ungern eller Egypten, och mer än omsättningen hos världens största fordonstillverkare, Toyotakoncernen.

Antalet arbetstillfällen som skapats av förnybar energiproduktion fortsätter också att öka. År 2006 uppskattades att sektorn stod för 2,4 miljoner jobb, och 2008 skapades över 600 000 direkta och indirekta arbetstillfällen bara genom solcells- och vindkraftsindustrin.

Investeringar i grön energi ger möjlighet att skapa nya jobb i Sverige i alla led, vid utveckling, tillverkning, installation, drift och råvaruproduktion. För Sveriges del är ett minskat beroende av fossila bränslen positivt ur jobbsynpunkt; jobb som idag finns i andra länder flyttar hem. För kommuner, företag och individer ger det också möjlighet att öka sysselsättningen och skapa en position i en global framtidsbransch.

Miljöpartiet anser att regeringens ambitionsnivå inom området är alltför låg och att den är ett recept för ett dubbelt misslyckande. För det första kommer de svenska utsläppen av växthusgaser inte att minska i den takt de skulle kunna minskas, och därmed bidrar Sverige mer än nödvändigt till den globala klimatförändringen. För det andra innebär det att Sverige hamnar i baksätet i utvecklingen. Vi har länge legat i framkant inom den gröna energisektorn och vi ligger fortfarande bra till, men det krävs mer för att behålla den platsen och skapa en grön framtidsbransch i Sverige.

4.1 Satsa på energieffektivisering

Att använda energin smartare är det billigaste och många gånger snabbaste sättet att minska sin miljöbelastning. Potentialen är också enorm, både i näringslivet och hos hushållen liksom i den gemensamma sektorn.

I proposition 2008/09:163 En sammanhållen klimat- och energipolitik anger regeringen att målet är att öka effektiviteten med 20 procent jämfört med idag. För att man ska kunna nå detta ska 300 miljoner kronor anslås årligen 2010–2014 utöver befintliga anslag. Miljöpartiet anser att målet är alltför lågt satt och att det inte ens når upp till EU:s krav. Vi föreslår ett effektiviseringsmål på 25 procent jämfört med prognos.

Regeringen inrättar ett övergripande anslag på 270 miljoner kronor per år till ett så kallat energieffektiviseringsprogram. Samtidigt slopar man flera av de anslag som finns idag. Miljöpartiet anser att införandet av ett effektiviseringsprogram är bra, men att ambitionen är för lågt satt och att anslaget därför behöver vara större. Dessutom finns det risk för att dagens riktade och effektiva stöd till effektivisering försvinner eller minskar när andra åtgärder ska genomföras för att uppfylla direktivet. Miljöpartiet menar därför att de riktade anslagen bör behållas och höjas parallellt med det effektiviseringsprogram som regeringen föreslår. Vi föreslår också kompletterande riktade insatser för ökad effektivisering i flerfamiljshus, dels genom ett konjunkturbetingat utvidgat ROT-avdrag för flerbostadshus och skollokaler tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet, dels genom ett permanentat energieffektiviseringsstöd från och med år 2012.

4.1.1 Ett utvidgat ROT-avdrag för upprustade bostäder och 15 000 jobb

Vi vill, tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet, satsa på ett utvidgat ROT-avdrag. Vi inför ett nytt ROT-stöd med klimatprofil för renovering av flerfamiljshus. Vårt förslag innebär också att det nuvarande ROT-avdraget kvarstår i sin nuvarande konstruktion men att det kompletteras med en särskild klimatbonus.

Det finns stora renoveringsbehov i flerfamiljshusen, inte minst i miljonprogrammen. Genom totalrenoveringar uppnås ökade möjligheter till en förbättrad social utveckling och en stor sysselsättningseffekt samtidigt som energianvändningen i fastigheterna minskar. Eftersom så många av flerfamiljshusen är byggda under en kort period sammanfaller flera hundratusen lägenheters upprustningsbehov tidsmässigt.

Med ett stöd skulle 40 000–50 000 lägenheter i flerfamiljshus, primärt miljonprogram – hyreshus och bostadsrättsföreningar, kunna totalrenoveras per år. Vi föreslår därför att möjligheten till stöd införs för alla flerfamiljshus som totalrenoveras, förutsatt att renoveringen leder till minst 30 procent minskad energianvändning. Två miljarder kronor satsas per år. Stödet bör utgå till 50 procent av arbetskostnaden upp till ett tak om 100 000 kronor per lägenhet (dvs. 50 000 kronor i stöd per lägenhet).

Vi behåller det gällande ROT-avdragets grundläggande konstruktion. Taket fortsätter därmed att vara 100 000 kronor, skattereduktionen är fortsatt 50 procent av arbetskostnaderna och fortsätter att vara knuten till individen och de ROT-arbeten som idag omfattas kommer även att omfattas med vår modell.

Fel! Okänt namn på

För att främja ROT-arbete med en klimatprofil föreslår vi att det existerande ROT-avdraget utvidgas med en extra klimatbonus för radhus, villor, ägarlägenheter och bostadsrättsföreningar som genomför energieffektiviseringar. Klimatbonusen bör kopplas till den enskilda fastigheten, vara på 10 procent utöver ROT-avdraget och ge upp till 10 000 kronor i avdrag per småhus/antal lägenheter i en bostadsrättsförening. Bonusen bör kopplas till åtgärder som rekommenderas i fastighetens energideklaration.

Vårt förslag till ROT-avdrag gäller tillsvidare för 2010–2012. Det är tidsbegränsat eftersom man då uppnår störst konjunkturstabiliserande effekt. Vi kommer dock att behålla ROT-avdraget så länge det behövs för att bekämpa jobbkrisen. ROT-avdraget redovisas som en skatteutgift.

4.1.2 Modernisera skolans lokaler med en skol-ROT

Alla barn har rätt till en bra skolmiljö. Sveriges skolor har stora behov av renoveringar. På grund av den ekonomiska krisen är arbetslösheten i byggbranschen hög. Det finns ett gyllene tillfälle att sätta igång och tidigarelägga renoveringsprojekt som skapar nya jobb, leder till bättre arbetsmiljö för lärare och elever i landets skolor och minskar energianvändningen i våra skolor. Därför föreslår vi tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet att det införs en skol-ROT för renovering av skolor under perioden 2010–2012.

Det tidigare stöd som funnits för energieffektivisering i offentliga lokaler håller på att avvecklas av regeringen. Vi menar att det är fel väg att gå, särskilt när byggkonjunkturen nu viker kraftigt.

Många skollokaler är stora energislukare. Genom renovering och upprustning skulle energianvändningen kunna minska kraftigt och därmed skulle också driftskostnaderna minska långsiktigt. Det offentliga har här en skyldighet att gå före och visa hur god ekonomi och effektiv resursanvändning går hand i hand.

Avdraget ger skolorna maximalt 50 procent av arbetskostnaderna tillbaka. För att man ska få ta del av avdraget krävs att renoveringarna minskar energianvändningen med 30 procent. Det motsvarar samma regelverk som omfattar totalrenoveringar av flerfamiljshus. Alla skolor ska kunna få del av stödet.

Vi avsätter 400 miljoner kronor för stödet per år 2010–2012. Vi bedömer att stödet skulle räcka till totalrenovering av omkring 600 skolor eller motsvarande skollokalyta. Används det fullt ut kan det betyda 3 500 tidigare lagda årsjobb i byggindustrin. Skol-ROT-avdraget redovisas som en skatteutgift.

4.1.3 Effektiviseringsprogram för flerbostadshus

Utöver den konjunkturåtgärd som ROT-avdragen utgör vill Miljöpartiet göra en långsiktig och mer permanent satsning på energieffektiviseringsstöd till flerbostadshus. Syftet med stödet är att uppmuntra till lönsamma åtgärder samt att ersätta merkostnader i samband med renovering. Stödet är utformat så att stora besparingar ger högre investeringsstöd. Bidraget är 2,5 kronor per sparad kilowattimme, och därmed ger en större effektivisering mer pengar. Dock så får stödet utgöra maximalt 50 procent av kostnaden för de åtgärder som vidtas. Villkoren är lika för småhus och flerbostadshus och är neutrala i

förhållande till vilka åtgärder som genomförs. Kravet är att fastigheten måste vara energideklarerad. Stödet administreras av Boverket och omfattar en ram om 1 miljard kronor 2012, vilket beräknas räcka till ungefär 50 000 lägenheter.

4.1.4 Informationsstöd för energieffektivisering i bostäder

Ett nytt stöd införs för fördjupad utvärdering och miljöutredning av byggnader. Syftet med stödet är att hjälpa fastighetsägare att komma förbi den informationslucka som ofta finns och som gör att lönsamma energiinvesteringar inte genomförs. Stödet ska kunna sökas av enskilda fastighetsägare, såväl hyresrättsägare som bostadsrättsföreningar, av bostadsföretag och av specialiserade företag som jobbar med energieffektivisering. Därmed kan stödet användas av en enskild för att köpa konsulttjänster eller av ett företag för att därigenom kunna erbjuda förmånliga program för utredning och utvärdering och åtgärder. På så vis ökar kunskapen hos enskilda om vilka lönsamma åtgärder de kan genomföra samtidigt som marknaden för energieffektiviserings-tjänster utvecklas. Genom detta kompletteras de schablonartade energideklarationerna med en fördjupad miljö- och energiutredning där specifika åtgärder för enskilda hus identifieras.

Stödet omfattar en ram på 50 miljoner kronor per år och utgår med 1 600 kronor per lägenhet och 4 000 kronor per småhus upp till maximalt 70 procent av kostnaden. Pengarna kan sökas av privatpersoner, bostadsföretag, fastighetsägare (hyreshusägare och bostadsrättsföreningar) eller energitjänsteföretag. Villkoret är att en energideklaration har genomförts i fastigheten.

4.1.5 Stöd för konvertering från direktverkande elvärme

Regeringen slopar stödet till konvertering från direktverkande elvärme från och med år 2011, vilket vi vänder oss emot. Vi anser att anslaget bör förlängas och uppgå till 100 miljoner kronor per år från 2011. Syftet är att använda elen mer effektivt än idag. Minskad elvärme är ett av de bästa sätten att åstadkomma detta, eftersom man minskar den totala energianvändningen, ökar energieffektiviteten och minskar effektbehovet på vintern, vilket annars driver upp elpriserna och ökar behovet av fossila kraftkällor.

4.1.6 Utvidga PFE-programmet

PFE-programmet är ett frivilligt energieffektiviseringsprogram som gör det möjligt för svenska energiintensiva industriföretag att få en skatterabatt mot att man effektiviserar sin energianvändning. Under programmets första två år beräknas företagen tillsammans ha sparat minst 1 TWh el per år. Förutom de miljömässiga effekterna innebär det även årliga besparingar på runt 500 miljoner kronor för företagen. Vi anser därför att programmet bör utvecklas till att gälla all tillverkningsindustri från och med 2012. Samtidigt bör krav kunna ställas så att även företagsekonomiskt olönsamma men samhällsekonomiskt lönsamma investeringar som har stor effektiviseringspotential genomförs

Fel! Okänt namn på

inom ramen för PFE-programmet. Energimyndigheten tillförs 20 miljoner kronor 2012 för ökade administrationskostnader.

4.1.7 Ökade insatser för riktad offentlig teknikupphandling

Riktad offentlig teknikupphandling är ett mycket effektivt sätt att pressa marknaden mot ökad resurseffektivitet och minskad miljöpåverkan. Riktad upphandling kan också få ut nya produkter på marknaden med bättre prestanda än vad som tidigare kunnat köpas. För att samordna och öka insatserna för riktad offentlig teknikupphandling anslår vi 100 miljoner kronor 2011 och 2012 till Energimyndigheten. Tillsammans med de 50 miljoner kronor vi avsätter för 2010 ger det en totalsumma på sammanlagt 250 miljoner kronor under 2010–2012.

4.2 Satsa på förnybar energi

Parallellt med effektivisering av vår energianvändning behöver Sverige också investera mer i förnybar energiteknik. Detta är ett villkor för att man ska kunna minska Sveriges klimatpåverkan, men också ett villkor för att kunna vara med i tåten bland världsledande nationer inom detta område. Det är i den delen av energisektorn som tillväxten är störst och det är där framtidens jobb finns.

4.2.1 Planeringsstöd för vindkraft

Planeringsstödet syftar till att underlätta utbyggnaden av vindkraft i Sverige och ges främst till kommuner och länsstyrelser. Anslaget ska användas till planeringsinsatser, information och samordning för att undanröja hinder mot utbyggnaden, till exempel kunskapsbrist och långa handläggningstider. Trots den förväntade ökningen av vindkraft i Sverige de kommande åren väljer regeringen att minska anslaget. Miljöpartiet tillför medel så att anslaget ligger kvar på dagens nivå under de kommande tre åren.

4.2.2 Solenergisatsning

Solenergi är ett av de mest hållbara sätten att producera energi, och potentialen är enorm, både vad gäller energiproduktion och som framtidsbransch. Regeringen har anslagit cirka 60 miljoner kronor per år under 2010 och 2011 i investeringsstöd för solceller samt 24 miljoner i stöd för solvärme för 2010. Miljöpartiet anser att stöden behöver vara högre och utformas på ett teknikneutralt sätt. Därför anslår vi sammanlagt 1 miljard till solenergi under mandatperioden fördelat på 261 miljoner kronor 2010, 358 miljoner kronor 2011 och 500 miljoner kronor 2012. Genom denna storsatsning kan solenergin få det stora genomslag den förtjänar och som krävs för att vi ska få ett hållbart energisystem i Sverige.

4.2.3 Övergång till fastprissystem för förnybar energi

Det svenska elcertifikatssystemet har ett flertal brister som försvårar en övergång till elproduktion från förnybara energikällor. Eftersom samma ersättning betalas ut till all förnybar elproduktion leder det till att vissa energislag överkompenseras medan andra får för liten ersättning och därför aldrig kommer i produktion. Detta gör att systemet med gröna elcertifikat inte blir teknikdrivande och ger incitament för nya energilösningar att komma ut på marknaden.

Miljöpartiet anser därför att Sverige bör gå över till ett fastprissystem där elleverantören vet hur mycket ersättning som ges för varje levererad kilowatt-timme förnybar el. I ett fastprissystem kan ersättningen för olika produktionsformer varieras, vilket gör att även i dagsläget dyrare produktions sätt som soletproduktion och havsbaserad vindkraft får en möjlighet att konkurrera och därmed på sikt sänka sina produktionskostnader. För att möjliggöra en övergång till ett fastprissystem anslås 20 miljoner kronor per år till Energimyndigheten för ökade administrationskostnader vid övergången.

4.2.4 Fler miljövänliga deltagare på elnätet

Länder som Tyskland och Spanien har varit betydligt mer framgångsrika i att bygga ut vindkraft och solet än Sverige. Tyskland har mer än 30 TWh vindkraftsproduktion jämfört med blygsamma 2 TWh i Sverige, detta trots att Sverige har minst lika goda vindmässiga förutsättningar, har längre kust och är glesare befolkat.

Det behöver bli enklare att ansluta förnybar elproduktion till elnätet. Alla producenter av el bör därför befrias från nättariffer, och kostnaden bör istället läggas ut på konsumenterna. Alla elkunder ska på begäran få en nettomätare av el som kan användas för att mäta både ström som man köper från nätet och ström som man säljer till nätet. Alla nätbolag ska erbjuda nettomätare till dem som så önskar för högst 500 kronor i engångskostnad. Elkunder som säljer el understigande den egna förbrukningen ska befrias från kostnader för mätning och från kravet på att betala energiskatt för konsumtion av egenproducerad el. Små producenter ska inte behöva ta eventuella kostnader för förstärkningar av elnätet till följd av att den nya anläggningen kopplas in, så kallat investeringsbidrag. Detta kommer att medföra sänkta energiskatteintäkter och ökade kostnader för svenska kraftnät.

4.2.5 Biogassatsning

Miljöpartiet vill att minst 10 TWh biogas ska produceras före år 2015 och att minst en biogasmack ska finnas i varje kommun senast år 2020. För att uppnå detta mål så behöver vi ta ett samlat grepp kring utveckling av biogas som drivmedel i Sverige. I dag är satsningarna på biogas för små och dessutom spridda på ett flertal olika aktörer och myndigheter. För att få skjuts på biogasmarknaden anser vi att regeringen bör ta fram ett nationellt biogasprogram.

Som ett första led bör en statlig biogasutredning tillsättas snarast med syfte att uppnå en långsiktig riksdagsmajoritet och föreslå precisa åtgärder för ökad

Fel! Okänt namn på

produktion och användning av biogas. Ett biogassekretariat ska inrättas på Energimyndigheten med syfte att samordna samtliga aktörer för att arbeta bort de flaskhalsar som finns i utvecklingen av biogas som drivmedel. Vad dessa flaskhalsar består av är olika från region till region; i vissa delar av landet kan det handla om att utöka produktionen och uppgradera biogas till drivmedel, i andra delar handlar det snarare om att stärka distributionen. Utöver detta bör sekretariatet samordna ett antal beställare i en teknikupphandling av biogasanläggningar med bättre teknik och lägre kostnader. Sekretariatet får också i uppgift att dela ut stöd till biogasutbyggnad. Sekretariatet har också en roll i att stötta länsstyrelserna i deras arbete med biogas genom Landsbygdsprogrammet. För biogassekretariatet och biogasstödet avsätts anslag om 420 miljoner kronor över tre år.

Som en del av det nationella biogasprogrammet bör alla kommuner ta fram en biogasplan för att driva på utbyggnaden av biogasproduktion och distribution i den egna kommunen. Pengar till planering, utbyggnad och distribution av biogas ska kunna sökas genom ett förlängt klimatinvesteringsprogram (Klimp), vilket vi anslår medel till under utgiftsområde 20.

4.2.6 Konverteringsstöd för övergång till förnybara bränslen i fjärr- och kraftvärmeverk

Miljöpartiets vision är att Sveriges produktion av el och värme ska ske helt utan fossila bränslen. Genom den gröna skatteväxling och de energikonverteringsbidrag för hushåll som Miljöpartiet genomdrev fram till valet 2006 håller de fossila bränslena i hushållen snabbt på att fasas ut. Tyvärr används fortfarande kol och naturgas för el- och värmeproduktion i storskaliga energianläggningar i Sverige. Energisektorn gav därför år 2006 upphov till nästan 8,6 miljoner ton koldioxidutsläpp eller 13 procent av Sveriges totala utsläpp.

En betydligt hårdare tilldelning av utsläppsätter i det europeiska handelssystemet är helt nödvändig för att minska användningen av kol och olja i energisektorn. För att Sverige ska vara i framkant av utvecklingen och förbli ett föredöme ur klimatsynpunkt behövs en snabb utfasning av fossila bränslen även i storskalig el- och värmeproduktion i Sverige. Miljöpartiet föreslår därför ett anslag om 50 miljoner kronor 2011 och 100 miljoner kronor 2012 som ska bidra till att täcka de kostnader som el- och värmeproducenter har när de går över från fossila bränslen till förnybara. Anslaget ska kunna täcka upp till 30 procent av de omställningskostnader som uppstår.

4.2.7 Riskkapital till energiteknik

Sverige ligger långt fram på många områden när det gäller forskning i ny energiteknik. Det kan handla om högeffektiva solceller, ny vindkraftsteknik eller förgasning av biomassa för att producera värme, el och biodrivmedel. Tyvärr har vi inte varit lika duktiga på att omvandla denna forskning till företag som kan sprida tekniken till användarna. På grund av den ekonomiska krisen har det blivit än svårare att få fram finansiering på den privata marknaden för utveckling av nydanande energiteknik eftersom dessa satsningar ses som alltför riskabla. Det behövs därför en statlig satsning på ny energiteknik

som ska finansiera uppstart och utveckling av ny industri och framtagande av pilotanläggningar för att demonstrera den nya tekniken. För detta ändamål avsätter vi 250 miljoner kronor fördelat på 50 miljoner kronor 2010 och 100 miljoner kronor vardera 2011 och 2012.

4.3 Satsa på eget ansvar

4.3.1 Ökad styrning av Vattenfall

Vattenfall ägs helt av svenska staten. Som ägare har staten därför ett ansvar för de miljöskador och sociala effekter som Vattenfalls verksamheter orsakar i de länder där energibolaget är verksamt. Vattenfalls el- och värmeproduktion, som till stor del baseras på kolkraft, ger till exempel upphov till utsläpp av över 90 miljoner ton koldioxid varje år. Inte ens de mycket modesta miljökrav som ställts på Vattenfall av svenska staten har bolaget lyckats uppnå. Miljöpartiet anser att Vattenfall måste minska sina koldioxidutsläpp kraftigt och omedelbart avbryta sina investeringar i nya kolkraftverk. På sikt måste bolagets kolkraft i Tyskland och Polen avvecklas helt. Samtidigt måste Vattenfalls satsning på förnybar energi öka markant.

4.3.2 Alternativ lagring av kärnavfall

Det högaktiva kärnkraftsavfall som produceras i Sverige måste hållas hermetiskt isolerat från människa och miljö i över 100 000 år. Den metod som kärnavfallsbolaget SKB vill använda för slutförvaring av kärnkraftsavfallet brukar benämnas KBS-metoden. Enligt KBS-metoden ska det använda kärnkraftsbränslet inkapslas i koppar och sedan deponeras i tunnlår ca 400–500 meter ner i berget, omgivna av bentonitlera.

En alternativ metod, djupa borrhål, innebär istället att det använda kärnkraftsbränslet kapslas in och sedan deponeras i borrhål på mellan 3–5 km djup. Även här ska kapslarna omges av lera i borrhålet. Av Kasams rapport 2007:6 framgår tydligt att för att det ska vara möjligt att jämföra olika metoder för lagring av högaktivt kärnavfall måste metoderna utvärderas i grunden. För att möjliggöra relevanta jämförelser med KBS-3-metoden måste minst ett djupt borrhål, med en diameter motsvarande det som skulle bli aktuellt vid ett framtida avfallsförvar, borrar på lämplig plats i Sverige för att det ska gå att få uppgifter kring hur avfallskapslarna skulle påverkas av bland annat vatten genomströmning, salthalt och kemiska förhållanden. Strålskyddsmyndigheten bör ges i uppdrag att genomföra en sådan provborring. Även undersökningar av andra alternativa metoder för kärnavfallslagring bör ges utvecklingsstöd. Anslag för detta ska tas ur kärnavfallsfonden.

Fel! Okänt namn på

5 Sammanfattning av anslagsförändringar utg.omr. 21

		Anslagsförändringar (miljoner kronor)		
Anslag		2010	2011	2012
1:7	Planeringsstöd för vindkraft	10	30	50
1:8	Stöd för konvertering från direktverkande elvärme		100	100
1:9	Stöd för installation av solvärme	-24	0	0
1:11	Energiteknik	-122	-117	
	Informationsstöd för energieffektivisering i bostäder	50	50	50
	Nytt anslag: Solenergisatsning	261	358	500
	Nytt anslag: Energieffektivisering för flerbostadshus			1 000
	Nytt anslag: Riskkapitalsatsning på energiteknik	50	100	100
	Nytt anslag: Riktad offentlig upphandling	50	100	100
	Nytt anslag: Fastprissystem för förnybar el	20	20	20
	Nytt anslag: Sekretariat för biogasutveckling	161	159	100
	Nytt anslag: Konverteringsstöd för fjärr- och kraftvärmeverk		50	100
	Nytt anslag: Utvidgning av PFE-program			20
Summa för utgiftsområdet		456	850	2 140
Specifikation av anslag x		2010	2011	2012
1:9	Anslaget flyttas till nytt anslag Solenergisatsning	-24		
1:11	Del av anslaget flyttas till nytt anslag Solenergisatsning	61	59	
1:11	Del av anslaget flyttas till nytt anslag Biogasutveckling	61	58	

Miljöpartiet föreslår kraftigt förstärkta satsningar för att stimulera en effektivare användning av energi och att påskynda utbyggnaden av förnybar energi-produktion. Den största satsningen sker på att öka andelen solenergi genom ett solenergi-program. Vi kompenserar också för regeringens nedmontering av bidragen för vindkraft och konvertering från direktverkande el. För att skynda på teknikutvecklingen anslår vi medel för att stötta den offentliga sektorns teknikupphandling.

6 Utgiftsområde 24 Näringsliv

6.1 Livskraftiga småföretag

Regeringens politik för småföretagande är inte tillräcklig. Det påstås att man satsar 200 miljoner kronor för ökat entreprenörskap genom att plocka bland olika anslag. Vidare föreslås nedsatta egenavgifter för enskilda näringsidkare

och delägare i handelsbolag med fem procent per år. Nedsättningen blir högst 10 000 kronor per företag.

Miljöpartiets politik är betydligt offensivare. Vi satsar 10 miljarder kronor på sänkta arbetsgivaravgifter för samtliga mindre arbetsgivare och för soloföretagare som gör sin första anställning, vi riktar pengar till nystart av näringsverksamhet och vi satsar medel för att stimulera personer med invandrabakgrund att starta upp egen näringsverksamhet.

6.1.1 Nedsatta arbetsgivaravgifter för småföretag

För att underlätta för småföretag att växa föreslår vi en nedsättning av arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna för de minsta företagen. Vårt förslag innebär att arbetsgivaravgiften sätts ned med 10 procentenheter på en maximal lönesumma av 740 000 kronor, vilket ger en maximal nedsättning för varje företag på ca 6 100 kronor per månad. Genom denna konstruktion riktas sänkningen av arbetsgivaravgifterna specifikt till de mindre företagen som bäst behöver denna stimulans. Förslaget redovisas som en skatteutgift.

6.1.2 Nedsatta arbetsgivaravgifter för soloföretagare som anställer

Vi föreslår att soloföretagare får en nedsättning så att de endast betalar ålderspensionsavgiften på drygt 10 procent för den första anställda under det första året. För soloföretagaren innebär detta minskade kostnader för den första anställda det första året med drygt 60 000 kronor beräknat på en månadslön på 25 000 kronor. Detta är en viktig reform för att få fler företagare att våga låta sitt företag växa genom att sänka den tröskel det ofta utgör att anställa den första medarbetaren. Förslaget redovisas som en skatteutgift.

6.1.3 Sänkt arbetsgivaravgift för små forskningsintensiva företag

De flesta OECD-länder har infört skatteincitament för forsknings- och utvecklingskostnader som en offensiv åtgärd för att öka investeringarna i den kunskapsbaserade tillväxtindustrin. I Sverige saknar vi sådana incitament, vilket innebär att vi får svårt att konkurrera om internationella investeringar i kunskapsintensiva företag. Mot den bakgrunden anser Miljöpartiet att någon form av skatteincitament snarast införs i Sverige och föreslår att regeringen ska arbeta fram förslag som finns på plats senast 2010. Förslaget redovisas som en skatteutgift.

6.1.4 Företagsvikariat

Miljöpartiet vill underlätta att övergå från att vara anställd till att starta upp näringsverksamhet på heltid. Mot den bakgrunden föreslår vi ett nytt stöd, företagsvikariat, som riktas till dem som har anställning men som vill ta steget att starta upp ett nytt företag eller utveckla ett redan befintligt företag som de bedriver vid sidan om sin anställning.

Fel! Okänt namn på

Stödet, som också riktas till anställda som vill höja sin kompetens genom studier, är utformat som en möjlighet till ledighet från sin anställning under minst tre månader och max 12 månader med en ersättning motsvarande 85 procent av ersättningen från arbetslöshetsförsäkringen samtidigt som en arbetslös går in och vikarierar under ledigheten. Förslaget har således jobbfokus och syftar till rörlighet och inträde på arbetsmarknaden. För att åstadkomma bäst träffsäkerhet och för att uppnå syftet, rörlighet och inträde på arbetsmarknaden, föreslås vidare att stödet ges till personer mellan 20 och 60 år under förutsättningen att arbetsgivaren godkännt vikarien. Därutöver föreslås att arbetslösa ungdomar och långtidsarbetslösa ska prioriteras för vikariaten. Förslag till riksdagsbeslut redovisas under utgiftsområde 14.

6.1.5 Riktade mikrokrediter för nystart av företag

För människor med idéer som de vill omsätta i ett nytt företag är det ofta svårt att få ihop till det första startkapitalet. Den privata finansieringssektorn kräver hög säkerhet. Kvinnor och personer med invandrabakgrund har ofta svårare att få lån än andra grupper.

Idag finns en möjlighet att söka så kallade mikrolån genom Almi Företagspartner. Lånet är på upp till 100 000 kronor. Vi menar att det statliga systemet för utgivning av mikrolån till den som vill utveckla sin företagsidé behöver utökas. Som ett led i en särskild satsning på personer med invandrabakgrund bör staten öka sina medel till de redan befintliga systemen för förmedling av riskkapital.

Mikrokrediterna bör administreras av Almi som komplement till deras befintliga lån. Vi anslår 100 miljoner kronor årligen 2010–2012 för denna satsning.

6.1.6 Forska och väx

Forsknings- och utvecklingsverksamhet har blivit allt mer komplex och är förknippad med såväl stora kostnader som risker. Det innebär att det kan vara svårt för mindre företag att satsa på FoU. Under den förra mandatperioden sjösatte Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet programmet Forska och väx med syfte att stärka och stimulera forskning och utveckling i små och medelstora företag.

Programmet har varit mycket framgångsrikt och Miljöpartiet vill därför utöka programmet med ytterligare 100 miljoner kronor per år 2010–2012. Det nya tillskottet på 100 miljoner kronor ska riktas specifikt mot forskning med miljörelevans inom mindre företag, till exempel för att ta fram ny miljö- och energiteknik. Eftersom ansökningarna till programmet Forska och väx var mer än tio gånger större än de anslagna medlen ger tillskottet en välbehövlig ökning av småföretagens forskningsmöjligheter.

6.1.7 Permanenta det nationella entreprenörskapsprogrammet

Tillväxtverket (tidigare Nutek) fick år 2004 i uppdrag av regeringen att under tre år genomföra ett nationellt entreprenörskapsprogram. Målet med entrepre-

nörskapsprogrammet är att öka andelen entreprenöriella individer i samhället och på lång sikt öka antalet företag. Miljöpartiet ser mycket positivt på det nationella entreprenörskapsprogrammet och de projekt som man utvecklar eller stöder, till exempel Komtek och Ung Företagsamhet. Programmet har varit mycket uppskattat och innehållit många kreativa och nyskapande arbetsätt som inspirerat unga runt om i samhället.

Eftersom den borgerliga regeringen inte förlängde programmet så upphörde det vid halvårsskiftet 2008. Visserligen ger regeringen Skolverket ett uppdrag att arbeta mer med entreprenörskap, men man tillför inte medel utan pengarna tas från annan verksamhet. Det är också oklart vad Skolverket egentligen tagit över. För att garantera att den positiva verksamheten fortsätter vill Miljöpartiet att entreprenörskapsprogrammet permanentas. Tillväxtverket tillförs för detta ändamål 20 miljoner kronor årligen. På sikt bör verksamheten helt eller delvis överföras till Skolverket.

6.1.8 Regionala resurscentrum för kvinnor

Kvinnor startar i betydligt lägre omfattning än män egna företag. Detta gör att många idéer och företagsmöjligheter aldrig förverkligas, vilket är negativt både för de enskilda kvinnorna och för samhället som helhet.

Idag finns 21 regionala resurscentrum för kvinnor som stödjer kvinnors entreprenörskap. De regionala centrumen samordnas av Nationellt resurscentrum för kvinnor (NRC), som stöds av Tillväxtverket. Vi vill öka verksamheten hos dessa resurscentrum för att stimulera kvinnor att starta företag och ge fler kvinnor möjlighet att få stöd, råd och hjälp av mer erfarna kvinnliga företagare inför sin företagsstart. Miljöpartiet anser att det är viktigt att dessa centrum arbetar med uppsökande verksamhet. Vi anslår därför 20 miljoner kronor extra 2010 följt av 50 miljoner kronor årligen som överförs till NRC.

6.1.9 Permanenta Regelrådet

Det är viktigt att vi skapar så bra förutsättningar för företagande som möjligt. Ett problem som många företagare pekar på är mängden av regleringar, som upplevs som ett hinder i företagandet. Det har till och med myntats ett begrepp för det hela, "regelkrånglet". Tillväxtverket har uppskattat svenska företags kostnader för regelhantering till över 50 miljarder kronor per år.

Regeringen inrättade genom beslut 2008 ett rådgivande organ, Regelrådet, som ska bistå regeringen och myndigheterna i arbetet med regelförenklingar för företagen. Regelrådet har också jobbat med att granska ny lagstiftning ur ett regelförenklingsperspektiv. Hela granskningsarbetet syftar till att nå målet, att minska företagens administrativa kostnader till följd av statliga regler med minst 25 procent till hösten 2010.

Miljöpartiet står bakom regeringens mål om 25 procents minskning. Men då inget talar för att målsättningen uppnås till 2010 är det viktigt att rådets arbete fortsätter med det aktuella målet och även fortsättningsvis med ett kontinuerligt arbete kring regelförenklingar i näringsverksamheter. Mot den bakgrunden föreslår Miljöpartiet att Regelrådet permanentas.

Fel! Okänt namn

6.2 Den tredje sektorn

6.2.1 Ökat stöd till sociala företag

Det finns inte någon formellt vedertagen definition av socialt företagande i Sverige. Det finns heller ingen någon särskild lagstiftning eller något särskilt regelverk. En del av det sociala företagandet är den sektor som ofta benämns arbetsintegrerande socialt företagande. De är företag som driver näringsverksamheter och har som ändamål att integrera personer som har svårt att få jobb på arbetsmarknaden. Dessa företag återinvesterar som regel sina vinster i den egna verksamheten. 2008 fanns det 150 arbetsintegrerande sociala företag med sammanlagt cirka 4 500–5 000 verksamma.

Medarbetarna i dessa sociala företag är ofta före detta kriminella, tidigare missbrukare, personer med funktionsnedsättning, långtidssjukskrivna och långtidsarbetslösa. Huvuddelen av de arbetsintegrerande sociala företagen är organiserade som kooperativ, vilket innebär att delaktighet och ansvar också ses som en utvecklingsfaktor. Oftast erbjuder man också möjlighet till långvarig anställning, rehabilitering samt inriktning mot utbildning och ökad arbetsförmåga.

Med det skiljer sig det sociala företagandet gentemot andra aktörer inom den sociala sfären vilka i och för sig kan ha sociala mål med sin verksamhet. Dessa företag skiljer sig också från privata företag som säljer olika former av till exempel arbetsträning och rehabilitering liksom offentligt ägda verksamheter med samma inriktning. Det sociala företagandet passar inte in i de två dominerande sektorerna, den offentliga och den privata, de finns inom den tredje sektorn och är en del av den sociala ekonomin.

6.2.2 Kooperativa verksamheter

Varje år startas cirka 500 nya kooperativa företag. Flertalet av dessa har sitt ursprung i offentlig sektor, och flera av dessa kooperativa företag kan helt eller delvis betraktas som tillhörande sektorn socialt företagande. Det kan handla om brukarägd äldreomsorg, sociala arbetskooperativ och hälso- och sjukvårdskooperativ. I övrigt finns det också verksamheter som bedrivs av idéburna organisationer som kan betraktas som socialt företagande. Men också hantverkare, revisorer och småföretagare sluter sig samman för att tillgodose sina gemensamma angelägenheter i kooperativ form. På landets 25 kooperativa utvecklingscentrum får nya kooperatörer råd och stöd.

Miljöpartiet anser att den sociala ekonomin där kooperativ och socialt företagande ingår bör stödjas och anser att stödet till den sociala ekonomin som sker genom Tillväxtverket kan höjas med 10 miljoner kronor år 2010 och med 20 miljoner kronor de följande två åren. Stödet bör kunna gå både till kooperativa utvecklingscentrum och till annan stödstruktur för att utveckla det sociala företagandet och kooperativa verksamhetsformer.

6.2.3 Satsning på egenanställning

Egenanställning innebär att man blir anställd i ett företag som fungerar som arbetsgivare under den tid man har kunder och uppdrag. Den egenanställda ansvarar själv för att arbeta in sin egen lön och utveckla verksamheten medan företaget sköter administration och ekonomihantering mot en avgift.

Den egenanställdes form för verksamhet liknar på många sätt soloföretagarens. Många betraktar också sin egenanställning som ett första steg i målsättningen att starta egen näringsverksamhet. Men juridisk finns det numera ingen tvekan om att egenanställningen ska betraktas som anställning.

Tyvärr finns det fortfarande regelverk som hindrar dem som vill bli egenanställda. Hur kollektivavtalen ska utformas är ett exempel som måste lösas så att avtal kan slutas mellan egenanställningsföretagen och fackföreningarna. Reglerna för a-kassan behöver förändras så att fler egenanställda, men också fler med traditionell anställningsform, kan vara kvar i trygghetssystemen. Myndigheternas kunskap om egenanställning behöver förbättras för att regelverk och praxis inte i onödan ska hindra egenanställda att verka.

Vi vill ge Tillväxtverket i uppdrag att vara en samordnande myndighet för egenanställning. I detta uppdrag ingår bland annat informationsspridning, samordning av statliga insatser, bidrag för uppstart av egenanställningsföretag och utbildning av myndighetspersonal om egenanställning. För detta ändamål avsätter vi 20 miljoner kronor 2010, 75 miljoner kronor 2011 och 100 miljoner kronor 2012.

6.3 Green New Deal

Green New Deal-manifestet antogs våren 2009 av de europeiska gröna partierna (EGP) inför valet till EU-parlamentet. I manifestet formuleras en övergripande grön strategi för ett solidariskt EU som kan garantera sina medborgare god livskvalitet som bygger på ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.

Enligt EGP och Miljöpartiet behöver vi en resursrevolution för att bryta den rådande utvecklingen med överexploatering och miljöförstöring. Om vi fortsätter att ödelägga våra ändliga naturresurser kommer vi om 25 år att behöva två planeter för att upprätthålla vår livsstil. Det är inte bara ekonomiskt ohållbart, det utgör ett allvarligt hot mot vårt klimat, våra ekosystem och den biologiska mångfalden.

Som tur är finns de flesta lösningarna redan till hands. Nu handlar det om vilja och att inse att det inte finns utrymme för obeslutsamhet. Den ekonomiska avmattningen ger oss tillfälle att omdana våra system så att vi kan undvika en resurs- och klimatkris i dess mest extrema variant och trygga en god livskvalitet.

Att bekämpa klimatförändringarna är en satsning som alla vinner på. En kombination av långtgående och bindande mål, incitament och offentliga investeringar i grön teknik och gröna tjänster kommer att bidra till att skapa flera miljoner gröna jobb i Europa.

Fel! Okänt namn på

Miljöpartiet anser att en Green New Deal behövs för att övervinna de kriser som vi nu möter i fråga om finanser, ekonomi, resurser, energi och klimat. Det innebär att på bred front investera i hållbara sektorer, att sätta livskvalitet i främsta rummet och att se till att det skapas nya gröna jobb i Sverige.

6.3.1 Samhälleliga investeringar

Miljöpartiet har sedan länge bedrivit en klimat- och jobbpolitik som inriktas på bland annat klimatsmarta investeringar i järnvägar, spårvägar och energieffektiviseringar i fastighets- och boendesektorn. Det handlar bland annat om storsatsningar på nya snabbjärnvägar, att bygga spårbunden kollektivtrafik i ett tiotal större städer samt ett omfattande stöd för att komma igång med en klimatsmart upprustning av miljonprogramsområdena i hela Sverige. Sammantaget betyder Miljöpartiets förslag inom dessa områden tiotusentals nya varaktiga jobb. Våra förslag utvecklas närmare under Miljöpartiets motioner på utgiftsområdena 21 och 22.

6.3.2 Branschprogram för miljöteknik

Den svenska miljöteknikbranschen växer snabbt och har potential att bli en dominerande verksamhetsgren inom svenskt näringsliv. Många aktörer på området är ännu så länge små och har därför till exempel svårt att komma ut på en internationell marknad. Miljöpartiet vill stärka miljötekniksektorn genom att ett branschprogram för miljöteknik utvecklas. I branschprogrammet ska näringslivet och de fackliga organisationerna samarbeta med att ta fram strategier för hur miljöteknikbranschen kan utvecklas och stödjas för att få en mer framträdande ställning i framtiden.

I detta arbete är det viktigt att ha en bred inriktning på vilken teknik som ska stödjas, och fokus bör vara att rikta stödet mot de tekniker som har störst effekt i kampen mot klimatförändringarna. Miljöpartiet anslår därför 50 miljoner kronor om året för detta ändamål.

6.3.3 Samordning av miljöteknikinsatser

Ökande medvetenhet om miljöproblemen och ökande konkurrens om råvaror kommer att ge avgörande konkurrensfördelar till företag som kan tillhandahålla sina produkter och tjänster med ett minimum av material- och energibehov och annan miljöbelastning. En pådrivande och framsynt miljöpolitik är i sig ett bra stöd till framtida affärs- och exportframgångar, men det krävs också ”morötter” för att stimulera företagen samt bättre samverkan, samarbete och samordning av statens insatser inom miljöteknikområdet.

Sveriges miljöteknikråd (Swentec) har haft i uppdrag att stärka svenska företags affärsmöjligheter och konkurrenskraft inom miljöteknik, miljöanpassade varor, tillverkningsprocesser och tjänster på den svenska och internationella marknaden.

Swentec har lyckats väl med att stötta miljöteknikutvecklingen. Nu har emellertid regeringen gjort en omfattande myndighetsomvandling som innebär att Swentec omvandlats till en tidsbegränsad delegation under Regerings-

kansliet. Miljöpartiet anser att tidsbegränsningen är olycklig och att delegationens arbete måste göras långsiktigt. Ett viktigt uppdrag för Swentec är att samordna och därmed effektivisera de insatser som görs av olika statliga institutioner. Det innebär att Swentec också måste ha vissa resurser för att samarbeta och samverka med andra aktörer, inklusive regionala aktörer. Därför tillförs 5 miljoner kronor till delegationen 2010, följt av 10 respektive 15 miljoner kronor de nästföljande åren.

6.3.4 Främja miljödriven näringslivsutveckling

Tillväxtverket har i flera år bedrivit ett framgångsrikt arbete med stöd till miljödriven näringslivsutveckling. Det är särskilt viktigt att stödja små och medelstora företag som har ambitioner att arbeta med miljödriven näringslivsutveckling. Regeringen har aviserat att denna aktivitet ska minskas och kanske avvecklas eller ersättas med något som för närvarande är obekant. Miljöpartiet anser att verksamheten ska utvecklas och att kärnan i det arbete som pågått hittills kan fortsätta i det nya Tillväxtverket. Vi föreslår därför att 15 miljoner kronor om året anslås till arbete inom Tillväxtverket med att främja miljödriven näringslivsutveckling.

6.3.5 Program för transportforskning

Miljöpartiet föreslår ett nytt anslag i transportforskningen. Vi menar att framtidsbranscher som spårvagnsproduktion, utveckling av smarta omlastningscentraler och energieffektiva sjötransporter måste få möjlighet att utvecklas. Genom att satsa på framtidens logistik- och infrastrukturlösningar skapar vi utrymme för nya växande näringar som både skapar jobb och bidrar till en hållbar utveckling.

I Sverige verkar fyra av världens största företag inom kollektivtrafikbranschen, och tre av dessa har tillverkning i landet. Strategiska och snabba satsningar på den svenska kollektivtrafiken kan skapa ett klimatsmartare Sverige och nya arbetstillfällen på kort sikt. Samtidigt ges en redan livskraftig industrisektor möjlighet att utveckla nya produkter, öka sin kompetens och därmed också öka den svenska konkurrenskraften internationellt.

Satsningen som fullt utbyggd omfattar 300 miljoner kronor årligen delas upp i tre separata forskningsprogram, ett med fokus på fordonsutveckling i kollektivtrafiken, ett om infrastruktur med fokus på spår och intermodala transportlösningar och ett tredje med fokus på miljösmarta sjötransporter.

En viktig del i programmen blir även att genomföra demonstrationsprojekt, för att underlätta att förverkliga smarta idéer mer än på ritbordet. Idag stannar många projekt på idéstadiet då medel för demonstrationsprojekt ofta saknas. Staten kan bli den länk som får utvecklade idéer att bli kommersiellt gångbara. Samtliga program handhas av Vinnova som huvudpart, med uppgift att knyta andra berörda aktörer som branscher, organisationer och myndigheter till sig.

Det nya anslaget trappas upp under tre år för att nå 300 miljoner kronor 2012. Miljöpartiet föreslår att det anslås 100 miljoner kronor 2010, 200 miljoner kronor 2011 och 300 miljoner kronor 2012.

Fel! Okänt namn

6.4 Investera i besöksnäringen

Enligt UNWTO, FN:s turismorganisation, kommer den globala turismen att växa med över 70 procent till 2020 och i Europa med 50 procent. Vi vill att Sverige ska ligga i framkant. Turismen ska växa snabbare här än i resten av Europa, vi ska locka till oss en större andel av de nya globala turisterna och turismen ska växa på ett hållbart sätt. Internationella evenemang är exempelvis ett mycket intressant segment, där Sverige har stor tillväxtpotential.

Vi anser att staten, i samarbete med kommuner, föreningar och företag, ska ta ett ökat ansvar för att locka besökare till Sverige. Att gemensamt arbeta för att stärka en positiv bild av Sverige skapar både jobb och intäkter. Följande prioriteringar är viktiga för att besöksnäringen ska kunna växa:

Den svenska besöksnäringen bör bli ledande i att erbjuda klimatsmarta alternativ till sina gäster. En medveten politik för grön infrastruktur, tillgång till stränder och skogar med varierat djurliv, i kombination med profilering och genomtänkta erbjudanden, kommer att öka turismen och bidra till bilden av Sverige som ett ”grönt” land.

Vi föreslår därför att 50 miljoner kronor om året, 2010, 2011 och 2012, anslås till arbete inom besöksnäringen.

6.5 Satsa på regionala kulturcentrum

Vi anser att regionala kulturcentrum ska byggas upp som en viktig del av en rikstäckande kulturinfrastruktur. Kulturcentrumen blir en mötesplats för professionella utbyten – en plats där kulturutövare kan träffa varandra, men också där de kan träffa företrädare för det traditionella näringslivet, forskare eller företrädare för civilsamhället. Utöver detta bör kontakten vara stor med andra delar av de offentliga institutionerna som sjukhus, skolor och förskolor.

Kulturcentrumen blir en gemensam arena för kunskapsutbyte och potentiella samarbeten. Genom att olika personer med vissa gemensamma intressen men olika kunskaper och arbetsfält träffas ges större möjligheter för att innovativa projekt inte bara genomförs utan också blir framgångsrika. Om det finns tidigare regional kompetens och erfarenhet bör kulturcentrumen byggas upp kring dessa. De nationella resurscentrum som finns idag bör bli en del av detta system.

För att samla spetskompetens kan olika regionala centrum byggas upp kring olika tematiska kulturområden; i så fall bör olika regionala centrum samarbeta med varandra för att också få bredd i verksamheten.

Vi föreslår att kulturcentrumen finansieras genom satsningen på kultur och näringsliv inom ramen, för anslag 1:5 Näringslivsutveckling m.m.

6.6 Kvotering till bolagsstyrelser

År 2006 kom regeringens senaste utredning i fråga om kvinnors representation i bolagsstyrelser (SOU 2006:11). Enligt utredningen fanns det 5,6 procent

Fel! Okänt namn på

kvinnor i börsbolagsstyrelser år 2001, och motsvarande siffra för 2005 var 17 procent. Utredaren konstaterade att den starkaste rekryteringen av kvinnor skedde under 2003 och därefter har den minskat återigen. Enligt utredaren finns det heller inga juridiska hinder för att genomföra en kvotering av kvinnor till bolagsstyrelser.

Bolagen, dess ledningar och valberedningar har haft lång tid på sig att genom egna initiativ förändra sammansättningen i styrelserna. Men inget har hänt, och trots att det finns en starkt uttalad opinion för att fler kvinnor ska ta plats i styrelserna så negligeras det av maktens män i bolagen. De verkar helt enkelt strunta i att det finns stort politiskt stöd för jämställd representation i bolagsstyrelserna.

Kvotering är ett instrument som används när alla andra medel är uttömda. Miljöpartiet anser att då inte bolagen själva tar sitt ansvar måste lagstiftaren ta sitt ansvar. Mot den bakgrunden föreslår Miljöpartiet att det lagstiftas om att införa en lag om kvotering av bolagsstyrelser som kräver att minst 40 procent av vardera könet är representerat bland styrelseledamöterna i bolagsstyrelser.

Fel! Okänt namn

7 Sammanfattning av anslagsförändringar för utg.omr. 24

Anslagsförändringar (miljoner kronor)			
Anslag	2010	2011	2012
1:2 Verket för innovationssystem	200	300	400
1:4 Tillväxtverket	145	210	235
1:5 Näringslivsutveckling m.m.	95	130	135
1:7 Rödgrönt paket för besöksnäringen	50	50	50
Summa för utgiftsområdet	490	690	820

Specifikation av anslag 1:2	2010	2011	2012
Forska och väx	100	100	100
Program för transportforskning	100	200	300

Specifikation av anslag 1:5	2010	2011	2012
Entreprenörprogram	20	20	20
Resurscentrum för kvinnor	20	50	50
Branschprogram för miljöteknik	50	50	50
Samordning av miljöteknikinsatser	5	10	15
<i>Delsumma</i>	<i>95</i>	<i>130</i>	<i>135</i>

Specifikation av anslag 1:4	2010	2011	2012
Mikrokrediter för nystart av företag	100	100	100
Socialt företagande	10	20	20
Egenanställning	20	75	100
Miljödriven näringsutveckling	15	15	15
<i>Delsumma</i>	<i>145</i>	<i>210</i>	<i>235</i>

Miljöpartiet föreslår en rad insatser för att stärka företagande och entreprenörskap i samhället med fokus på mindre företag, miljöteknik, socialt företagande och besöksnäringen. En särskild satsning görs för att stärka forskningen kring kollektiva transportlösningar.

Stockholm den 5 oktober 2009

Per Bolund (mp)

Tina Ehn (mp)

Lage Rahm (mp)